

EESTI POLITSEILEHT

ADMINISTRATIIV-ÕIGUSLIK AEGKIRI.

Nr. 19 (281)

14. mail 1927 a.

VII. aastakäik

Ilmub üks kord nädalas — igal laupäeval.

Tellimise hind: aastas Mk. 1000.—
 poolaastas „ 500.—
 veerandaastas „ 250.—

Siseministeeriumile alluvatele asutustele ja nende ametnikkudele on tellimise hind:
 aastas Mk. 800.—
 poolaastas „ 400.—
 veerandaastas „ 200.—

Üksik number maksab Mk. 25.—

Tellimised — järgmise kuu esimesest päevast.

Avatud k. 1/29—1/23. Toimetaja kõnetunnid k. 12—1
 Toimetus ja kontor: Tallinn, Toompea lossis. Tel. 7-24

Kuulutuste hinnad:

1/1 lehek. Mk. 4000.— || 1/4 lehek. Mk. 1000.—
 1/2 „ „ 2000.— || 1/8 „ „ 500.—
 1/3 „ „ 1350.— || 1/16 „ „ 250.—

Tunnistuste kaotuste kuulutused Mk. 100.—
 Lehe eesküljel 75%, tekstis 100% kallim.

Aadressi muutmise 30 mk.

Aadress kirjade jaoks: Tallinn, Postkast nr. 338
 Jooksev arve Eesti panga Tallinna osak. nr. 543

Sisu: 1) J. Vender, Kohtuotsuste täitmisest. 2) R. Lehova, Tänavvõitlusest. 3) Politseikordnikkude päevamuredest. 4) Politsei ja ajakirjandus. 5) Tallinna politsei murdmaajooks. 6) Jaapanis koristatakse majasidki politsei ettekirjutusel. 7) Ametlik osa. 8) Väljamaalt. 9) Kuulutused.

Kohtuotsuste täitmisest.

J. Vender, kohtumin. kodifik. osak. liige.

Politsei ülesannete hulka kuulub ka kohtuotsuste täitmine juhtumustel, kuj kohus paneb selle politsei peale. Kui laialt see on üldse võimalik, selle kohta sisalduvad kohtuasutuse ja kohtupidamise seadustes vastavad eeskirjad, nimelt kohtuasutuse sead. §§ 63-a ja 310, tsiviilkohtupidamise seaduse § 158 ja kriminaalkohtupidamise seaduse § 189. Tutvundes tähendatud seaduse paragrahvide sisuga, näib ühelt poolt kahtlemata selge olevat, et kohtuotsuste täitmist on lubatud küll kohtutele politseiametnikkude peale panna, kuid teiselt poolt tekivad küsimused: a) missugustel eeltingimustel ja b) mil viisil.

A. Politseile kohtuotsuste täitmise pealepanemise eeltingimused. Nii kategooriliselt kui see õigus järeldeb tsiviilkohtupidamise seaduse § 158 ja krimi-

naalkohtupidamise seaduse § 189, mille põhjal rahukohtunik võib panna tsiviilasjus otsuste täitmise ja kriminaalasjus rahatrahvide ja tasu sissenõudmise oma valiku järgi eestkätt politsei, siis valla- või külaülemuse ja viimaks rahukogu juures ametisolevate kohtupristavite peale, tekitab selles kahtlus kohtuasutuse seaduse §§ 63-a ja 310 lugemisel, nimelt selle kohta, missugustel tingimustel on see võimalik.

Kohtuasutuse seaduse § 63-a ütleb, et kohtadel, kus rahukogude juures pole kohtupristaveid, samuti ka nende mittejätkumisel pannakse nende kohuste täitmine kohaliku politsei ametnikkude peale, kuna sama seaduse § 310 kõneleb, et kohtupristavite mittejätkumisel on kohtute esimeestel õigus nende kohustetäitmist panna välispolitsei ametnikkude peale,

pöördudes nende komandeerimise nõudega kohaliku politsei ülemuse poole. Neist kahest paragrahvist on näha, et eeltingimuseks on kohtuotsuste täitmise panemisel politseiametnikkude peale kas kohtupristavite puudumine või nende mittejätkumine. Kuna meil nad ei puudu, tuleb harutamisele võtta ainult nende mittejätkumine rahukogude juures.

Mis tähendab kohtupristavite mittejätkumine? Kahtlemata seda, et kohtupristavid ei jõua või ei suuda oma töid õigel ajal teha nõnda, kuidas kohtuasjade ajamine nõuab seda. Ühelt poolt on nad, võib olla, üleliigselt koormatud tööga, kuna teiselt poolt — nad ei ole, võib olla, kättesaadavad seal, kus kohtuotsus tuleb täita, missugustel juhtumustel tuleb tunnustada samuti, et neid ei jatku. Näiteks, Tallinnas, kus kohtupristavid asuvad, ei saa vast öelda, et kohtupristaviteid ei jatku, kui nad jõuavad enam-vähem oma tööga nõuetele järgi, kuna erakorralisil kiireil juhtumisel nad võivad katkestada harilikku tööd, et kohe täita edasilükkamatuid asju. Sedasama ei saa aga öelda juhtumustel, kui kiire iseloomuga kohtuotsus tuleb täita väljaspool Tallinna ja võib olla kümnete kilomeetrite kaugusel. Neil kordadel tuleb tunnustada, et kohal ei jatku kohtupristaviteid, kes elavad kaugel linnas ja ei ole kättesaadavad, mispärast sarnaste kohtuotsuste täitmise, s. o. kohtupristavi asukohast kaugel kohtadel ja iseäranis kindlustusotsuste täitmise, millel harilikult on edasilükkamatu iseloom, võib koht. asut. sead. § 63-a mõiste järgi kohaliku politseiametniku peale panna.

Et see nii on, seda tõendab ka vene kohtute praktika, kus see küsimus on samuti tekitanud arusaamatusi. Vene senati esimese ja kassatsiooni departemangude koosoleku otsus 1872. a. nr. 13, mis sai selles asjas juhtiva tähtsuse, läks isegi kaugemale, lubades panna vähemate kohtuasjade läbiviimise otstarbekohasuse seisukohalt kõikide otsuste täitmise neis asjus politseiametnikkude peale. See otsus tõstis küsimuse, kas võivad rahukohtunikud ja rahukogud ülesandeid, mis kuuluvad kohtupristavite kohuste hulka, panna politseiametnikkude peale neil kohtadel, kus rahukogude juures kohtupristavid on olemas? Lahendades seda küsimust, leidis tähendatud koosolek, et koht. as. sead. §§ 310 ja 311, kr. kp. s. §§ 56 ja 189 ja ts. kp. s. §§ 62 ja 158 järgneb, et seadusand-

ja on näinud ette, et kohtupristavid ei suuda alati ja igalpool täita ainuüksi nendel lasuvaid kohuseid, kuna kohturingkonnad on suured, mispärast seadus on andnud kohtuesimeestele õiguse kohtupristavite mittejätkumisel nende kohuste täitmise teha välispolitsei ametnikkudele ülesandeks, nimelt rahukohtuasutuste otsuste täitmise tsiviilasjus ja osalt ka kriminaalasjus, mis täidetakse kas kohalikkude politseiametnikkude poolt või valla- või küllaülemuste või kohtupristavite poolt, kes asuvad rahukogude juures. Nende paragrahvide mõiste järgi on sellepärast selge, ütleb vene senat, et rahukohtu asutustel on õigus oma kohtuotsuste täitmise tsiviilasjus ja osalt ka kriminaalasjus panna kas kohalikkude politseiametnikkude või rahukogude juures asuvate kohtupristavite peale selle järgi, missugune osutub neist täitmiskorraldustest kohalikkudes oludes igal üksikul juhtumisel kõige otstarbelisemana. Oleks võimatu igalpool ja alati rahukohtuasutuste otsuste täitmist panna rahukogu juures asuvate kohtupristavite peale, seletab senat edasi, kuna siis võiks juhtuda sageli, et sõidukulud täitmise kohale oleksid suuremad, kui sissenõuetav rahasumma.

B. Kohtuotsuste täitmise pealepanemise kord. Kuna koht. asut. s. §§ 63-a ja 310 ei ole ühesugused oma sisu poolest, siis tekkiski küsimus kohtupraktikas, kuidas rahukohtuasutustel tuleks otsuste täitmist politseiametnikkude peale panna. Analüüserides neid paragrahve, tuleb tähelepanu sellele juhtida, et kohtuasutuse s. § 63-a käib ainuüksi rahukogude, ku veneaegsete teiseastme kohtute kohtakelle juure kohtupristavite ametisse nimetamine polnud sunduslik, mis järgneb kohtuasut. s. § 60 tekstist, kus on öeldud, et rahukogude juure „võivad nimetatud saada erilised kohtupristavid“, ja sama seaduse § 63-a, kus öeldakse „kohtadel, kus rahukogude juures pole erilisi kohtupristaviteid“, kuna kohtuasut. s. § 310 asutuses erilises kohtupristavite ja -käskjalgade peatükis, mille esimene paragrahv 297 ütleb, et „ringkonnakohtute juures on kohtupristavid“. Sellest järgneb, et eriline § 310 eeskiri käib ainuüksi rahukogude, kui esimese astme kohtute kohta ja nende esimehed võivad, kui rahukogude juures ei jatku kohtupristaviteid, nende kohtu esimese astme kohtu otsuste täitmiseks pöörduda kohaliku politsei ülemuse poole nõudmisega komandeerida tema käsutusse politseiametnikke kohtuotsuste täitmi-

seks. Sellepärast tuleb arvamisele asuda, et rahukogul, kui esimese astme kohtul, on õigus saada politseiametnikke kohtuotsuste täitmiseks isegi oma alalisesse käsutusse, kuna rahukohtunikudel ja rahukogul, kui teise astme kohtul, ei ole seda õigust, s. o. nad võivad panna otsuste täitmise politseiametnikkude peale, kuid neil pole õigust viimaseid rakendada ainuüksi kohtuotsuste täitmisele.

Samas arvamises oli vene senat, nagu see on näha tema esimese departemangu otsusest 6. maist 1874. a. nr. 524, kus seletatakse, „et koht. asut. s. § 63 täpse ja tähelise mõiste järgi pannakse kohalikkude politseiametnikkude peale kohtupristavite kohused kohtadel, kus rahukogude juures ei ole erilisi kohtupristaveid või kui neid ei jätku; et ts. kp. s. § 158 ja kr. kp. s. § 189 on määratud kindlaks, et rahukohtunikude otsused täidetakse kas kohalikkude politseiametnikkude või vala- või külaülemuste või rahukogu juures asuvate kohtupristavite poolt; et sarnaste eriliste paragrahvide olemasolu juures ei

saa koht. asut. s. § 310 laiendada rahukohtuasutuste peale ja et selle paragrahvi loodud läbikäimise kord käib ainuüksi üldkohtuasutuste kohta, kuna rahukohtuasutustele on kohuslik talitada üldkohtutele seatud eeskirjade järgi ainult neil juhtumustel, mille lahendamine pole nähtud ette erilistes eeskirjades, mis seatud rahukohtuasutustele. Tunnustades seepärast, et rahukohtunikudel on õigus kõikidel juhtumustel pöörduda vahetult ühe või teise politseiametniku poole täitmiseõuetega, otsustas senat: sellest korrapärast teatada...“

Eelpooltoodud seletusest on näha, missugustel juhtumustel kohtuotsuste täitmise võib politseiametnikkude peale panna ja missugusel viisil. Täitmisel aga tuleb ka politseiametnikkudel käia kohtuotsuste täitmise eeskirjade järgi, mis on seatud kohtupristavitele ts. kp. s. §§ 924—1093. Kohtuotsuste täitmise eest saab politseiametnik erilise tasu sama takside järgi, mis määratud kohtupristavitele ja avaldatud „R. Teataja“ nr. 36 — 1927. a.

Tänavvõitlusest.

R. Lehova.

(Järg).

Pealetung. Tänavlahingud võiks klassifitseerida, arvestades vastase varustuse, distsipliini ja lahingvõimeusega järgmiselt: 1) vastasel on hästiõpetatud löökosad; 2) vastane on julge, hästi varustatud, kuid halvasti õpetatud; 3) vastane on organiseerimata, õpetamata ja varustamata.

Igal eeltoodud juhusel on löökosaülemal ülesanne ja lahendusviisid isesugused. Esimesel juhusel on tema kohuseks, nagu igas lahingus, võimalikult palju kahju tekitada vaenlasele, teda osaliselt või tervena hävitades. Teisel juhusel, missugune võib tulla ette mässu ajal, on löökosaülemal ülesanne suruda maha rahutusi, võimalikult vähema kahjuga elanikkudele ja ühiskonna varandusele. Kolmandal juhusel on löökosaülemal kohus aidata administratiivvõimsid, võimalikult väiksema kahjutegemisega mässajatele ja igasuguse eraomanduse hävitamiseta.

Pealetungil peab hästi organiseeritama luuret, kuigi see tänavatel raske viia läbi. Kõiki tänavaid, põiktänavaid ja nurke, kust võib varitseda hädaoht pea-

letungija löökosa tiibadele haaramise või vastukallaletungi näol, peab pidama kindla valve all, paigutades igale poole poste.

Luure peatähtsus pealetungil on teada saada, kus kohal, missugustel tänavatel ja missugustes majades asuvad vaenlased. Kui muidu ei saa, siis peab saatma välja löökosa väikesed patrullid, kes kutsuks välja vastase tule. Patrullid liiguvad majaäärtel ning valvavad vastaspoole tänava majade aknaid ning ukst. Kui vastane ei ava tuld, aga kahtlus on, et ta majas viibib, siis ootab patrull abi kohalejõudmist ning liigub edasi alles peale maja läbiotsimist.

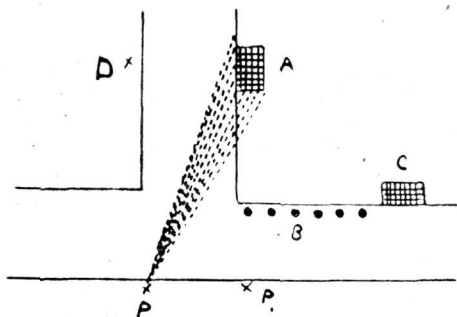
Pealetungil peab organiseerima löökosaülem korraliku side (nagu eelpool tähendatud).

Pealetungi edu ripub ära tema ettevalmistusest ja organiseerimisest. Üheski lahingus ei too ettevalmistamatus nõndapalju kahju ja kaotusi kui tänavlahingus. Nagu eelpool tähendatud, jagatakse kvartaalid rajoonidesse tegutsemiseks. Igal löökosal on puhastada teatud rajoon vastasest. Pealetungil peab igaüks vähe-

matest ülematest pidama meeles kalit tähtsat asja: esiteks, ei tohi saata ühtki meest linna ülesandeta; teiseks, tänavvõitlus nõuab kõige täpsemat informatsiooni sündmustest kõrgemale ülemusele.

Löökosa (rühm) pealetungil. Meil on rühm ja jagu peategurid tänavlahingutes ja nendel lasub vastutus kordamineku üle, seepärast toon paar näidet jagude paigutamisest. Harilikult rühm on jagatud nelja allüksusse, nendest 2 k.-kuulipildujaga ja 2 laskurjagu. Kujutame ette, et löökosale on antud puhastada vaenlasest teatud tänav. Iga ülem peab pidama meeles, et iga väiksem edasilükumine vaenlase tule all peab sündima tuletoetusel.

Vastane, asudes ehituses, näiteks, saab kaitsma paremat tänavapoolt suurema jõuga, seepärast ülem peab kohe tegema kindlaks, kust kohalt tema kõige paremini võib tulistada vaenlast majas, et toetada sellega pealetungi. Ülem peab tegema kindlaks, kus majades asub vastane, siis kohe valmistama pealetungiplaani peale vaatlust ja luuret. Peab kasutama ootamatuse ja haaramise — risttulega printsiipe. Plaani või kava tegemine ja selle selgitamine ühes allüksuste juhtidega ei tohi kauem kesta kui mõned minutid; kui vaenlane on avanud tule või kui ennem teada, kust ta asub. Näiteks, võtame juhtumise, kus kaks tänavat lõikuvad täisnurga all

(joon. 1). Luure on teinud kindlaks, et vastane asub kivimajas, mida märgime tähega A. Vaenlane märkas meie löökosa ning avas õreda püssitule ta pihta. Löökosaülem andis käsu vaenlase positsiooni (maja) kuulipilduja tule alla võtta. Kuulipilduja paigutatakse kohale, mis on valitsev vaenlase positsiooni üle (P = kivimaja) ja avatakse tuli. Esimene laskurjagu asub pealetungivalmis majade nurga taga punktis B. Teine laskurjagu asub punktis C. Teine esimesel märguandel kuhu tarvis. Teine

kuulipild. jagu hoitakse tagavaras ning viiakse lahingusse tarviduse järgi, näit. punkti D, või hoitakse punktis P, — see on sel juhul, kui vastase positsiooni vastas, s. o. vasakul pool tänavat, majad on kahtlased või nendest tuli avati meie osade pihta, sarnasel korral võtab kuulipilduja punktis P vasakpoolse tänavava oma tule alla ning kaitses laskurjagude pealetungi või aitab esimest kuulipildujat tulistada parempoolset tänavava poolt. Löökosaülem asub ise majja või sarnasesse kohta, kust kõik on näha ja kust kerge on juhtida tervet operatsiooni; see koht peab olema hästi varjatud. Kuulipildujad peavad olema varjus ning vaikima nõndakaua, kui on paras aeg, s. o. kui laskurjaod on valmis peale tungima. Kui laskurjaod hakkavad liikuma neile antud ülesande täitmiseks, avavad kuulipildujad tule vastase pihta (kujutame ette, et teine kuulipilduja asub p. D). Vastane on käesoleval momendil peaaegu risttule all ning ei saa abinõusid tarvitusele võtta meie laskurjagude likvideerimiseks. Kerge kuulipilduja jagude mehed, kes ei võta osa kuulipildujaga töötamisest, kas toetavad püssitulega pealetungi või ühinevad pealetungivate laskurjagudega. Laskurjaod liiguvad kolonnis ühekaupa, varjates end võimalikult rohkem ja surudes vastu majaesiseid. Kui vastase laskurid tahavad tabada neid, on nad sunnitud kummarduma rohkem välja aknast või kaitses tagant ja satuvad seejuures kuulipilduja tule alla. Pealetungija seisukohalt vaadates on kõige raskem ja kardetavam see silmapilk, kui tema on jõudnud majaukse ette, kus vastane sees. Minevik on näidanud, et tänavlahingu ohvritest langeb 7% kaotusi just ukseni jõudmise momendile. Seepärast peab kõik abinõud tarvitusele võtma, et tormijooksjad pääseksid võimalikult ruttu majja, selleks peab varustama eelminejaid haamrite, kirveste või kirkadega, milledega nüüdisaja ustest saab kergesti jagu. Kui aga vaenlasel oli aega kindlustada sissepääsuteed barrikaadidega ehk mõnel teisel teel, peab tarvitama lõhkeaineid, et vallata lühema aja jooksul sissekäiku. Enne lõhkemist taganeb pealetungiv löökosa minimaalse kauguseni lõhkemiskohast. Pärast plahvatust tuleb tungida kohe majja ja võtta see enda alla.

Kui aga olukord on niisugune, et vastase positsioonile pääseb tagant, s. o. teda ümbritseb viljapuuaed jne., siis tun-

gib teine laskurjagu punktist C vaenlasele seljatagant peale, valides võimalikult momendi, et tegutseda esimese jaoga ühel ajal. Sarnast kombinatsiooni nimetatakse haaramiseks. Vastase löökosa ei saa põgeneda, vaid kas hävineb või annab alla. Laskurjaod, jõudes maja ligidale, heidavad majja käsigranaate, mis demoraliseerib vastast rohkem kui kuulipilduja.

Opetlikke näiteid saame Vene kodusõjast. Moskvas 1917. a. tarvitati sarnast meetodit. Tormijooksul haaramisega tungisid väeosad majadesse mõlemalt poolt tänavat. Kui ukсед olid suletud, siis lõhuti need sapööride poolt, keda kasutati just eraldi selleks. Saades maja oma kätte tehti kindlaks maja teiselt korralt, mis sünnib kõrvalmajas alumisel korralt. Kui muidu ei pääsnud majja, siis lõhuti müürid ja seinad läbi. Seinte murdmisel lõhuti tagumisi seinu, sest eelmistesse tubadesse asetati paremad laskurid, kes pidasid silmas vaenlast tänaval. Niiviisi vallati maja maja järele.

Püssitule mõju kohta tänavlahingus oleks tähendada, et vastase tulistamine, kes asub maja katusel korstnate varjus või maja ülemistel kordadel, alt maapinnalt on peaaegu asjata, sest sarnase järsu nurga tõttu on halb lasta ja märki tabada. Löökosailem peab meeskonna sarnasse seisukorda asetama, kust saab vastast tulistada, viibides ühesugusel kõrgusel.

Üheks aksioomiks tänavvõitluses on — keegi pealetungijatest ei ole vastutav tulekaitse eest. Tulekaitse teostamiseks määratakse pealetungil erikomandod, mis koosnevad kuulipildujatest ja parematest laskuritest. Sarnased komandod valivad vastavaid positsioone: torne, künkaid, majade ülemisi kordi, katuseid — üldse sarnaseid esemeid, mis vallitsevad üle ümbruskonna. Kui tarvis, et laskurid viibiks ühel kõrgusel vaenlasega, siis asuvad nad sama kõrgele majakorrale või katusele kui vaenlanegi.

Sarnast tulistamisviisi kasutada on otstarbekohane selleks, et tabada vastast, kes asub toa sügavuses, mida mujalt on raske läbi viia.

Linna ääres omab pealetung teise plaani. Harilikult on majadel, mis asuvad linna ääres, puuviljaaiad ja lage maa, ja vastast on sealt kergem välja lüüa või hävitada. Maja piiratakse ümber nõnda, et keegi ei pääse sisse ega välja, maja tulistatakse kuulipildujatest, pommipildujatest ning püssigranaatidest. Võib veel kombineerida hea eduga sarnasel olukorral ootamatut pealetungi, mis sünniks järgmiselt. Lagedalt tulistatakse suurematest tuleriistadest maja, mis pöörab vastase tähelepanu teisele, kuna samal ajal löökosad tungivad kuulipilduja tule kaitsele frontaalselt peale. Löökosade ülemad peavad oskama kasutada alati ootamatuse printsiipi, mis annab head tagajärge.

Peale tungida majale, mille vaenlane on võtnud enda alla, üle lageda platsi on raskem. Pealetung sünnib järgmiselt: meie teame, näiteks, et vastane asub suures kolmekordses kivimajas. Löökosailem korraldab pealetungi ja tormijooksu. Esiteks jagab ta löökosa mitmesse gruppi, kui mitu sissepääsu on majal, seab kuulipildujad ja teised lahingmasinad üles ning avab tule vaenlase pühta. Tulekatte all liginevad löökosa grupid majale. Liikumine sünnib platsi kahelt poolt äärelt kolonnis ühekaupa kuni tormijooksuni. Rünnaüks käsku saades tormavad löökgrupid igaüks näidatud sissepääsu juure ning võtavad need enda alla. Kuulipilduja samal ajal tulistab vahetpidamata ülemisi kordi. Kui löökosa on jõudnud murda majja, lõpetab kuulipilduja oma tegevuse, sest vastasel korral ta võib tabada oma mehi. Tulekate peab olema sarnane, et täiesti demoraliseerib vaenlase laskurite tule. Üle platsi ei tohi kunagi löökosa rünnakule viia, vaid platssiääri mööda majade äärest.

(Lõpp järgneb.)

Politseikordnikkude päevamuredest.

Teatavasti on välismaadel postikordnikud oma ametikohuste täitmisel varustatud käeraudadega, mis iseenesest on hea kuritegijate areteerimisel, kui viimased püüavad kordnikule vastu hakata ja põgeneda.

Meil Eestis on lubatud alkoholiliste jookide müümine ja seepärast kordnik-

kudel tuleb tihti areteerida joobnud isikuid, kes tulitavad tänaval liikuvaid kodanikke. Säärast joobnud isikut on kordnikul raske areteerida, sest alkoholi mõjul leiab märatseja endal julgust vastuhakkamiseks ja politseiniku haavamiseks. Kui juhtub olema veel jõu poolest tugev vastane, siis ei ole politseinikul

niisugusega midagi peale hakata käe-
raudadeta. Kord nägin pealt, kuidas
joobnud isik Siimeoni tänaval keilelegi
möödaminejale tükkis kallale ja lõi teda;
viimane kutsus kohe kordniku kohale
ning palus areteerida lärmitseja. Tahtes
joodiku paigutada arestimajja, leidis
kordnik aga niisuguse tugeva vas-
tase, keda ta ei suutnud liigutadagi
paigalt; pikapeale tuli vastane küll ise
kaasa, kuid jõudes võõrastemaja „Ro-
oma“ kohale, leidis ta paraja aja olevat
ära joosta ja tahtis seda teostada ning
lükkas kordniku kõrvale. Õnneks leidis
keegi sõdur möödaminejate hulgas, kes

tõttas politseinikule abiiks ja seega ei
lasknud lärmitsejat joosta; peale selle
tuli kohale ka teine kordnik, kuid isegi
kolmekesi ei saadud määrsejast teisiti
jagu, kui tuli võõrastemaja „Rooma“
uksehoidja poole pöörduda nõõri saami-
seks, et vastasel käed kinni siduda. Pi-
dades silmas eelpooltähendatud juhtu-
mist, oleks väga tarviline, et ka Eestis
politseikordnikud kannaksid ametikohuste
täitmisel kaasas käeraudu, ja et see vii-
mastele isegi sunduslikuks tehakse, et
tarbekorral võiks neid kasutada.

Ametnik.

Politsei ja ajakirjanik.

Suurel Berliini politseinäitusel äratas
küllaliste elavat huvi muuseas eriosa, mis
oli pühendatud politsei ja ajakirjanduse
vahekorrale. See osa näitas väga piltli-
kult aegade muutust, see oli omaviisi tü-
kikene kultuurajalugu. Kõik meie teame,
et politsei ja ajakirjandus olid kord
vastasteks, ei saanud läbi üksteisega ning
võitlus nende tegurite vahel on vist sama
vana, kui trükikunst üldse. Sest varsti
peale esimese trükitud raamatu ilmumise
Rooma paavst kuulutas, et ükski raamat
ei tohi ilmuda trükist tema erilise loata.
Mõistagi ei olnud sellel keelul suuremat
praktilist tähtsust, kuid sellegipärast on
see veto iseloomustav. Siiski pidasid
mõned riigid tähendatud paavsti käsust
kinni ja kiriklik eeltsensuur püsis osaliselt
mitusada aastat.

Meie päevil on tseensorite instituut pea-
aegu kadunud, vähemalt ei tunta seda riik-
kides, kus maksev demokraatlik põhisea-
dus; trükivabadus maksab pea kõikides
kultuurriikides, mispärast oleks asjata lähemalt
käsitada tseensuuri küsimust. Üht
peab aga märkima. Berliini politsei-
kongressil tähendas üks kõnelejatest (nõu-
nik Dr. O. Dressler Viinist), et kahjuks
leidub siiski niihästi harilikku kodule-
kude, kui eriliselt ka ametnikkude — pol-
itseinikkude seas veel palju isikuid, kes
kahjatsevad, et endised „õndsad“ tsen-
sori võimupäevad on möödunud, et on
hakanud maksma mingi trükivabadus, et
riik on annud oma käest järelevalve või-
mu. Kuid sarnaste vaadetega isikute arv
väheneb päev-päevalt, niisuguseid amet-
nikke leidub juba vähe ja varstigi on,
võib olla, ka viimane „vana korra“ mees

kadunud ametnikkude perest. Ühenduses
sellega olgu muuseas tähendatud, et ka
Napoleon oli suurimaid trükivabaduse
vastaseid, ja raamatukaupleja Palmi ma-
halaskmine tema käsul iseloomustab selle
suure sõjamehe vahekorda ajakirjandu-
siga eriti ja kirjandusega üldse. Kuid
Napoleon õppis ise tundma, mis on väärt
ajakirjandus, millel pole mingit vabadust.
Tema ihuleht „Moniteur“ kirjeldas keisri
põgenemist Elba saarelt järgmiselt: „ku-
rivaim põgenes temale asumiseks määrat-
tud saarelt...“ (mõni päev hiljem:) „Kor-
sika libahunt tuli mandrile Cannes lähe-
dal...“, „tiigrit nähti Gap juures...“, „te-
male saadeti vastu sõjavägi...“, „tema lõ-
petab elu armetu juhusteotsijana mäge-
des...“, „mürakas jõudis tõesti Grenoble
linna tänu äraandjatele...“, „tõrann on
Lioonis...“, „kõik on ehmunud...“,
„usurpaatoril oli julgus läheneda pealin-
nale 60 miilini...“, „Bonaparte jõuab kiir-
resti edasi, kuid ta ei jõua kunagi Parii-
sini...“, „Napoleon on homme linnamüü-
ride juures...“, „Tema Majesteet Fontai-
nebleaus“. Sellele ei saa enam midagi
lisada.

On arusaadav, et trükivabadusega käi-
vad käsi-käes mõned soovimatud nähtu-
sed. Viimaste hulka kuulub see tõeasi,
et mõned omapärase moraaliga ärimehed
kasutavad ära trükivabadust puhtäriliseks
otstarbeks, s. o. et anda välja raamatuid,
ajakirju jne, mis kõlblusvastased. Siin
kestab politsei, samuti ka prokuratuuri
võitlus edasi kirjanduse ja ajakirjanduse
vastu. Palju kasu võivad siin tuua aja-
kirjanikud ise, kui nad tahavad hoolitseda
puhtuse eest ajakirjanduses, heites välja

oma perest isikuid, kelle kõlbline tasapind ei vasta ajakirjaniku tähtsatele ülesannetele. Trükivabadust katsutakse siin ja seal kasutada ära ka poliitilises võitluses sarnasel määral, mis hädaohtlik üldisele julgeolekule ja isegi riigikorrale. Kasel alal kestab võitlus politsei ja prokuratuuri poolt ajakirjanduse vastu. Kui aga üldiselt vaatleme politsei ja ajakirjanduse suhteid praegusel ajal, siis võime konstateerida heameelega, et ajakirjanik ja selle poolt varematal aegadel põlatud, mõnitatud ja alati halvakspevalt kritiseeritud politseinik saavad võrdlemisi hästi üksteisega läbi, töötavad tihti isegi käsi-käes, nagu allpool näeme.

Ei ole võimalik peatuda politsei ja ajakirjanduse vaheliste suhete juures väga pikalt. Kõige lähemad on need suhted kriminaalpolitsei ja ajakirjanduse vahel. Berliini politsei näitusel võis, näiteks, panna tähele järgmisi eriosi: tsensuur, kriminalistikale ja kriminaalpoliitikale pühendatud erikirjandus ja ajakirjad (otsimise ajalehed tagaotsitavate näopiltidega ja isikukirjeldustega jne.), kirjandus, mis pühendatud laiematele hulkadele tutvumiseks politsei koormava tööga, enesekaitseks kuritegijate vastu jne., kirjandus, mille sihiks võitlus kõlblusvastase ajakirjanduse ja kirjanduse vastu.

Ajakirjandus on tähtsaks teguriks meie igapäevases elus. Kui keegi ütleb „see seisib ajalehes“, siis on see mõjuv ja tihti mõõduandev. Räägitud sõna ei mõju kunagi nii sügavalt ja tagajärjerrikkalt inimestele kui trükitud sõna. Kui nüüd võtta arvesse, et suurem osa inimestest üldse muud ei loe, kui ajalehti, siis saame aru ajakirjanduse hiigla tähtsusest. Mitte ükski korralik ajakirjandus ei suuda sarnast mõju avaldada, vaid ka ebaõnnas ajakirjandus, millele pandud nimi: revolüüri-ajakirjandus, bulvaari-ajakirjandus, kollane ajakirjandus jne. Kõmu pärast avaldatakse kõiksuguseid teateid, mis mustavad ametasutuste ja üksikute isikute tegevust ja elu: kuid iga harilik kodanik ei anna endale igakord aru, et teated võivad olla väljamõeldud või liialdatud! Ja ükski protsess ei suuda teha heaks, mis on patustanud mõni ajaleht või ajakiri.

Igale ajalehele on muidugi tähtis kõige pealt lugejate arv, sellest ei olene ainult müüdavate ajalehe eksemplaride arv, vaid ka — mis hoopis tähtsam — kuulutuste arv. Mis aga annab ajalehele suurt

lugejate arvu? Huvitav sisu muidugi mõista. Publiku huvi ei olene kaugeltki ükski tähtsast juhtkirjast, täpsetest teadetest rahvamajanduse alalt, heast romaani, huvitavalt toimetatud spordi- osast, teaduslikkudest kirjatükkidest, vaimurikkast joonealusest jne. Iga ajalehe südameks on päevauudised, nagu tähendas politseikonverentsil juba eelpoolmainitud Dr. Dressler referaadis „Politsei ja ajakirjandus“. Neid loetakse suurima põnevusega, ükskõik kas on jutt kuulsatest isikutest, päevakangelastest, aukõrgendustest, surmajuhtumistest, juubelitest, õnnetutest juhtumistest jne. või kriminaalkuritegudest. Ja eriti äratavad elavat huvi uudised, mis kuuluvad viimasesse liiki. Ajaleht peab tooma alati värsked uudised, mistõttu edasipüüdev reportöör peab alati olema huvitavate uudiste jahil.

Tekib küsimus, kuidas politsei võib kasutada ajakirjandust, seda tähtsat tegurit, oma kasuks? See kasutamine võib, nagu tähendas kongressil üks teine kõneleja (kindral-prokurör Dr. E. Höpler Viinist referaadis „Ajakirjandus ja tõetsimine“), sündida kahel viisil. Esiteks võime kasutada ajakirjandust abinõuna publiku poole pööramiseks ja inimeste üleskutsumiseks tulla appi politseile teatava kuriteo selgitamisel; teiseks annab ajakirjandus meile ise jäljed kätte kuritegude paljastamiseks (nagu, näit., kuulutuste osas).

Juhtub tihti, et mingi kuriteo selgitamiseks on vaja mõningaid teateid, mida võivad anda kodanikud, kes viibisid kuriteo toimepanemise ajal teopaiga läheduses, kes nägid enne või pärast kuriteo toimimist kahtlusealolevat, kuid jäljetult kadunud isikut jne. Sarnaste teadete saamine peab harilikult sündima kiirelt, et kuritegija ei saaks, näiteks, põgeneda väljamaale või jälgi kaotada jne. Teated mahutatakse ajalehtedesse ning, nagu kogemused näitavad, leidub pea ikka üks või teine vabatahtlik abiline — harilik kodanik. Küsimus on muidugi, mida avaldada ajalehes ja kes peab andma tarvilikku materjali. Jälgimise tähtsamaks nõudmiseks on, et teopaika ei tohi lasta kõrvalisi isikuid senikaua, kui politsei oma töö teinud. Sedasama võib üldiselt öelda ka uurimise edaspidise käigu kohta. Ajalehe kaastööline, kes tahab maksu mis maksab tuua võimalikult täpseid ja laialdasi teateid toimepandud kuriteo kohta ja kes seetõttu tihti omaette asja hakkab uurima,

võib tuua asjale palju kahju. Uurimise juhtimine peab olema ühe isiku kätes, ei ole lubatav, et mitmed isikud (ajalehe sõnumisaatjad, eradetektiiivid jne.) oma vastutusel ja algatusel segaksid asja, mis ei puutu neisse ja mille ajamiseks neil puuduvad teadmised, abinõud ja side teiste jälgivate ametnikkudega. Selge on ka, et ametasutus ehk uurimist juhtiv ametnik kõige paremini teab, millal võib üldse informeerida ajakirjandust asja käigu üle ja mis ulatuses nimelt. Ametnik peab pidama silmas kriminaal ko. seaduse nõudmisi, peab meeles pidama, et ei ole lubatav diskrediteerida üksik. isikuid, sest kohtu ülesanne on süüdi mõista, ja peab teadlik olema selle kohta, missuguste teadete avaldamine võib süüdlast hoiatada (sellest allpool pikemalt). Ei tohi muidugi ka andmete andmisel anda — kui vähegi võimalik — liig täpseid teateid kuriteo toimepanemise viisi jne. kohta, eriti kui politsei ise seab kokku kirjatüki ajalehtedele, nagu seda praktiseeritakse mitmes linnas, sest ei tohi unustada, et ajalehti loeb ka noorsugu, kelle peale kuriteo üksikasjad võivad avaldada soovimatut mõju. Mõne linna politseivalitsuse juures asub eriline teadeteandmise osakond, mille ülesandeks just kirjatükkide kokkuseadmine, mis määratud ajakirjandusele. Kokkuleppel ajalehtedega trükitakse neid artikleid samal kujul, nagu nad politseilt saadud. Dr. Heiland, näiteks, teatab („Politsei ja ajakirjandus“ — „Internationale öffentliche Sicherheit“ 1925. a.), et Leipzigis on olemas ajakirjandus-büroo politseivalitsuse juures kirjeldat. ülesannetega. Viinis on asi nii korraldatud, et politseilised teated antakse edasi valmis kujul „Korrespondenz Wilhelm'ile“, kust nad toimetatakse edasi ajalehtedele. Peale selle on Viini politsei kasutada muidugi ka ajakiri „Internationale öffentliche Sicherheit“, mis publiku poolt huvitaval kombel väga palju loetakse. Selles ajakirjas ilmusid muu seas 1¾ aasta jooksul 650 tagaotsitava isiku lähemad kirjeldused ja 596 näopilti.

Mõistagi, on kuritegude toimepanemiste avaldamistel ajalehtedes ka mõningad varjuküljed. Nendele juhtis tähelepanu kongressil eriti mainitud Dr. Höpler. Hädaohtlik on teadete avaldamine juba seetõttu, et kuritegijat hoiatavad need teated ja temale isegi võivad teha teatavaks, kuidas areneb uurimine, keda kahtlustatakse kuriteo toimepanemises jne. Kuid

sarnased kartused on, Dr. Höpler'i arvates, liialdatud. Muidugi peab vastav ametasutus talitama ettevaatlikult teadete andmisel või artikli kokkuseadmisel; peab alati võetama arvesse niisugust hädaohtu. Kui aga politsei tegutseb õieti ja annab välja läbimõeldud teateid ning hoolitseb selle eest, et mittesoovitavaid andmeid ei ilmuks lehtedesse, siis võib mõjuda kuriteo kirjeldus jne. rõhuvalt kuritegijale. Mida rohkem tabavad märki kuriteo kirjelduse üksikasjad, mida rohkem juhitakse tähelepanu leitud jälgedele, asitõendustele jne., seda kartlikumaks muutub süüdlane, sest temas kasvab loomulikult tunne, et tema saladus pole õieti enam mingi saladuseks. See tunne aga on esimene samm süü ülestunnistamise teel; sellest oleneb nõudmine lõppeks leida rahu ning teha lõpp närvipingutustele. Sest kuritegija teab samuti, kui mõjuv on trükitud sõna, tema tunneb, et teda ei aja taga ükski politsei, vaid kõik, kes lehti loevad. Iga vastutuliija võib teda tunda, iga tühisem asi võib saada tema äraandjaks. Tema peab põgenema inimeste keskelt, kuid ta ei saa seda täielikult. Ühelt poolt tahab ta loomulikult teada, kui kaugel on tema asja uurimise seisukord ja teiselt poolt sunnib kõht teda liikuma inimeste hulgas. Kui mõjuv on niisugune ajalehtede kaastöö, seda teab igaüks, kes on valinud niisuguse tee kuritegijate vastu võitlemiseks. Ei tohi silmapaari vahele jätta aga ka seda, et samasuguseid tundeid ja mõtteid äratavad ajalehtede artiklid ka neis, kes muidu annaks heameelega ulualust kuritegijale, kes teda aitaks ja kaitseks, kes temalt ostaks varastatud kraami jne. Hädaoht selles suunas peitub lõppeks ainult vast selles, et kuritegijas võib tekkida mõte põgeneda. Kuid ka põgenemine pole meie päevil enam lihtne asi, kus olemas raadio, telegraaf ja telefon, kus politseiasutused üle ilma on loomas kontakti enda vahel, kus maksivad mitmed kuritegijate väljaandmise lepingud jne.

Hoopis suurema tähtsusega on teine hädaoht. Nimelt mõjuvad ajalehtede artiklid tunnistajatele. See hädaoht on seda suurem, mida rohkem on asjast kõnelnud ajalehtedes. Vanad kohtunikud teavad väga hästi, et asjade harutamisel kohtutes pole enam palju peale hakata tunnistajatega, kelle nimed ning tunnistused mitmel korral ilmunud ajalehtedes. Inimesed lähevad edevaks. Tunne, olla tähtsa prot-

sessi keskpunktiks, kanda ajalehtedes peatunnistaja nimetust, lugeda iga päev uurija juures või ka kohtu ees antud tunnistust — see kõik mõjub inimeste objektiivsusele, tumestab mälu ja annab veelgi hoogu katsele ennast teha väga tähtsaks isikuks, mõjuda sensatsiooniliselt. Kõige halvemaks muutub asi siis, kui tunnistaja juures on käinud ajakirjanik ning lehes avaldanud korrapärase intervjuu — see ajab mõne enesearmastaja inimese mõistuse ja mälu lõpulikult segi. Sarnaseid intervjuusid ilmub suurt. linnades võrdlemisi tihti, tunnistaja tunneb ennast meelitatuna, suurendab sündmust ja oma tähtsust, kõneleb tihti seda, mida on raske pärast parandada. Et mitte paista valelikuna, räägib sarnane rikutud tunnistaja kohtulaua ees sageli ebatõtt, tihti isegi tahtmatult, sest tõde ja luule on tema peas segamini paisatud, ta ise ei tea enam õieti, mis sündis tõelikult ja mida tema mõtles hiljem välja.

Teine hädaoht seisab selles, et publik tihti liig agar on kuritegude paljastamisel. Ühelt poolt mõjub siin kaasa loodetav tasu (suured politseiüksused maksavad harilikult head tasu isikutele, kes aitavad kuritegu paljastada) ja teiselt poolt — soov lugeda oma nime ajalehes. Sellest siis tuleb, et tihti annavad ennast tunnistajatena, pealtnägijatenähtena või teadajatena üles isikud, kes kuritööst midagi teavad ainult tänu elavalt töötavale fantaasiale.

Lõppeks seisab halbuse veel selles, et nagu näitab tegelik elu, paljud kuritegijad panevad seadusvastaseid tegusid toime samal viisil, nagu nad lugenud ajalehtedes teiste kuritegude kohta. See on paratamatu nähtus, siin pole teha midagi, sest kõike seda võib pealt kuulata ka kohtus.

Parandada võiks olukorda vast nii (seda soovitab Dr. Höpler), et jäetakse nimetamata tunnistajate nimed. Samuti tuleks katsuda võimatuks teha — kas või seadusandlikul teel — tunnistajate ülekuulamise isikute poolt, kellel puudub õigus selleks seaduse järele.

Ajakirjandus annab kriminaalpolitseile teisest küljest tihti võimaluse otsekohe sattuda kuritegude jälile: seda peab ütleva kõige pealt ajalehtede kuulutuste kohta. Tihti algab mõne pettuse keeruline käik kuulutusega ajalehes, tihti otsib kelm kuulutuste abil endale ohvri, samuti ka kaasabilisi. Kuulutuste kaasabil pannakse toime mitmesuguseid pettusi: abi-

elupettusi, kautsjoni- ja laenupettusi jne., kuulutusi kasutatakse kõlblusvastaste süütegude toimepanemiseks (eriti kuuluvad siia sadism, masohism, homoseksuaalsus), kuulutused aitavad kaasa suguvilja hävitamisele, kuppeldamisele, pettustele tuleviku ettekuulutamise näol jne., kriminaalpolitsei võib ühe sõnaga kuulutustest leida nii mõndagi huvitavat.

Kahjuks peab ütleva, et mitte üksi kuulutused ei anna rikkalikku materjali politseile, vaid tihti ka ajalehtede muu osa. On saanud üldiseks nähtuseks peale sõja lõppu, et poliitiline, sotsiaalne ja mõnes kohas ka konfessionaalne võitlus kasutab sõjariistana ajalehti, et määrada vastast ja teda süüdistada kõiksuguste inetude tegude toimepanemises. Vastase vead, eksimised ja ka kaelakohtulised üleastumised mahutatakse lehtedesse, tihti just tagamõttega, sellega juhtida ametivõimude tähelepanu kirjeldatud asjaoludele. Ei pörgata isegi tagasi riikliste ja üldsuse huvide vastu ülesastumisest, kui sellega avaneb võimalus vastast teha maha. Kui pealiskaudselt asjale vaadata, tuleks jõuda arvamisele, et sarnane võitlus politseile on aina kasulik ja juhib teda väärtegade jälile, mis oleks muidu leidmatuks jäänud. Pahe seisab siin aga selles, et tihti ei hoolita kirjeldatud võitluses tõest, et tihti suurendatakse iseenesest tähtsustuid asju ja et sellega antakse politseile ja prokuratuurile üleliigset tööd juure. Sõda ja aeg peale sõda on kahtlemata aidanud kaasa sellele, et ajakirjandus on muutunud veidi metsikuks. Sõda tõi endaga kaasa paratamatult valeteadete sihilikku laialilaotamist ajalehtede kaudu, see kurb nähtus ei taha kaduda ka peale sõja lõppu. Ajakirjanduse südametunnistus on nürienenud. Aastate kaupa peetud võitlus välise vastase vastu on küll möödunud, asemele on astunud parteide võitlus ja abinõusid pole kahjuks tihti muudetud selles võitluses. Võiks vast ehk veel lisada juure, et suurlinnade ajalehtede toimetustesse on segastel aegadel sattunud ka sarnased isikud, kelle koht, moraalsetasapinna järgi otsustades, küll pole ajalehe toimetuses. Sellega tuleb politseil ja kohtuvõimudel arvestada. Kui politsei hakkaks igat kaebust uurima, mis ühenduses poliitilise võitlusega, siis ei tähendaks see muud, kui poliitiliste vahekordade veel teravamaks ajamist, mis sugugi ei kuulu politsei ülesannetesse.

Tallinna politsei murdmaajooks.

Aprillikuu viimasel päeval kell 4 p. l. peeti Tallinna spordiringi korraldusel teine politsei murdmaajooks, mille algus oli Rahumäel ja lõpp Tallinnas Falgi aias. Maa pikkus umbes 6 kilomeetrit. Stardis 343 jooksjat.

Jooks algas mööda rasket liivast teed, mis väga väsitav, edasi Tondi tee — heinamaa ja tänavad.

Ilm oli erakorraliselt niiske, külm, tuuline, kuid stardiga ei viivitatud kaua ja jooksu hakkasid vedama meie politsei paremad jooksjad. Enne Tondi teele jõudmist võttis juhtimise enda kätte möödunud aasta politsei murdmaajooksu võitja Ertis, järgnesid Tiisfeldt, Läll j. t. Eriti silma paistsid Ertis'e ja Tiisfeldt'i vahelise konkurents, kord üks vedamas, kord teine. Linnale lähenedes jättis aga Ertis, kes vilunud rohkem pika maa jooksuga, Tiisfeldt'i umbes poolsada meetrit maha. Tänavatel tahtis Tiisfeldt seda kaotust parandada, kuid — väsimus, ei jõudnud enam. Ertis lõpetas suure aplausi all jooksu esimesena, aeg 21 min. 8,8 sek. (möödunud aastal ka Ertis, aeg 22.37,0), Tiisfeldt, aeg — 21.20,4. Kolmandaks tuli ootamata noor jooksja Läll, aeg 22.43,6. Läll'i saavutus väärib tähelepanu, sest noor mees ei ole vaid rohkem harjutanud kui paar suvet. Neljas — Horn, aeg 23.13,0, viies — politseikooli alama klassi kasvandik Leppik, aeg 23.28,0. Üldiselt võib tähendada, et meie politseis on viidud kehaline kasvatus kaunis kõrgele järjele. Võtame, näiteks, korraldatud murdmaajooksu tasapinda arvesse, siis võime

näha, et politsei ei ole küll palju halvem, kui meie kodumaa ekstraklassi sportlastepere. Et õiget tasapinda murdmaajooksu kohta saada, siis võime tähendada, et võitja ja viimase mehe vahe ei olnud rohkem kui 6 minutit, mis näitab väga head üldtagajärge. Viiele võitjale jagati väärtuslikke auhindu.

Pühapäeval, 8. mail peeti jälle Tallinna politsei spordiringi korraldusel võistlus, 10×500 mtr. ümber linna teatejooks. Jooksu algus oli kell 3 p. l. E. S. S. „Kalevi“ aias, kus ka lõppes. Osa võtmas 4 meeskonda: Tallinna-Harju prefektuurist A ja B ja politseikoolist kõrgema ja alama klassi. Et eelolevate Tallinna-Riia politseivaheliste võistluste tasapinda teada saada, moodustati prefektuuri A meeskond n. n. ekstraklassi meeskond, kes ka lõpulikult võitjaks osutus. Ei või märkimata jätta politseikooli kõrgema klassi meeskonna headust, mehed alles ühe kuu ümber harjutanud ja nii head aega näidata, on rohkem kui üllatus. Seal peab midagi tagavaraks olema: haruldaselt hea materjal!

Tehnilised tagajärjed: I. Tallinna-Harju prefektuuri A meeskond: aeg — 12 min. 44,3 sek.; II. politseikooli kõrgema klassi meeskond: aeg — 13.11,9; III. politseikooli alama klassi meeskond: aeg — 13.30,0; IV. Tallinna-Harju prefektuuri B meeskond: aeg — 14.34,2.

Kahele võitjale meeskonnale jagati välja auhinnad. A. K.

Jaapanis koristatakse majasidki politsei ettekirjutusel.

Vast vähestele on tuttav, et politsei kohuste või õiguste hulka Jaapanis, Okusuma linnas, kuulub majaperenaistele kirjutada ette, millal nad peavad puhastama oma kortereid. Kaks korda aastas, mai ja novembrikuus, ilmub politseiülema käsk, ja siis peavad kõik jaapanlannad vastuvaidlemata oma majakraami tänavale tooma, seda tolmutama, ja korteri puhtaks küürima; alles siis, kui politseinik leiab olevat kõik korras, võib uuesti korterisse elama asuda.

Õnneks seisab jaapanlase korterisisse-sead väga vähestest asjadest koos: siin on mõni üksik futon — magamismadrats,

mida põrandale pannakse; heal juhtumisel ka kapp pesu jaoks ja peegel majaperenaisele; mõned hibachid — söepanid soojendamiseks, üksikud kööginõud ja rikkamatel inimestel ka kakemono — pikk kitsas pilt. See on kõik.

Puhastustöö algab sellega, et kõik see kraam viiakse aeda, või selle puudusel lihtsalt tänavale. Neile järgnevad majaja tubadevahelised seinad, mis ju Jaapanis on liikuvad. Ka põrand võetakse üles, et kätte saada prügi ja putukaid, mis kuu kuu jooksul sinna alla kogunenud; sealt tuleb välja hiigla kogu munakoori ja teine sama suur hulk apelsinijätiseid, mädane-

nud rosinaid, tühje õllepudeleid ja muud prahti, mis on pillutud kerge käega põranda alla. Kõik prügi kärutatakse minema, toakraam tolmutatakse ja majaseinad ning põrandad pestakse.

Varsti peale keskpäeva ilmub politsei ringkäigule ja vaatab iga maja järele. Naised ootavad mõnelgi korral hirmuga korralvuri otsust. Ta võib ju kõik tööd uuesti teha lasta.

On politsei silm aga rahuldatus, siis pritsib ta põrandale desinfitseerivad aineid ja annab loa majakraami sissetoomiseks.

Kiirelt on see tehtud ja juba samal päeval algab uuesti jätiste pildumine põranda alla, et neid oleks sealte poole aasta järele välja tuua — muidu võivad ju naabrid arvata, et majas elatakse vaeselt. P. S.

Ametlik osa.

Tartu-Valga prefekti käsukirjaga

11. aprillist s. a. nr. 21

on avaldatud teadmiseks Tartu linnavolikogu otsus 28 märtsist 1927. a. tervishoiu-politsei asutamise kohta Tartu linnas linna kulul, missuguse otsuse elluviimiseks Tartu linnavalitsuse poolt tehtud vastavale ettepanekule järgnes siseministri resolutsioon „Luban. 5. apr. 1927. a. J. Hünerson.“

Tartu linnaomavalitsus peab omal kulul ametis linna tervishoiu järelevalve teostamiseks 1. aasta, 1. aprillist 1927. a. alates ühe politseikomissari, ühe van. kordniku ja neli kordnikku, missugune koosseis moodustab tervishoiupolitsei jaoskonna järgmistel tingimustel:

a) Nimetatud politseiametnikud määratakse ametisse ja vabastatakse sellest maksvas seaduses ettenähtud korras.

b) Nende vormiriietega, jalanõudega ja kaitseriistadega varustuse kulud kannab Tartu linnavalitsus, samas määras, nagu see on ette nähtud riigi poolt ülevalpeetavate politseinikkude kohta.

c) Linnavalitsus tasub ülalloetletud politseinikkude palga selles suuruses, nagu see on nähtud ette riigiasutuste koosseisude ja riigiteenijate palkade seaduses („R. T.“ nr. 27 — 1927. a.) ja nimelt:

1) komissarile 14.000 marka kuus,
2) van. kordnikule 7.500 marka kuus ja
3) 4 kordnikule à 7.000 marka kuus,
mis aasta jooksul teeb välja 594.000 marka. Palkade väljamaksmine sünnib linnakassast iga kuu Tartu-Valga prefektuuri nõudmisel.

Lasteabiraha tasub linnavalitsus ühisel alusel riigi koosseisuliste politseinikkudega, ja makstakse samuti iga kuu, nagu palgarahagi, vastavalt prefektuuri poolt teadaantud nende ametnikkude laste arvule.

d) Juhtumisel, kui riigi poolt ülevalpeeta-

vate politsei ametnikkude ja kordnikkude palgad ja lasteabiraha normid suurenevad või vähenevad, kohustub Tartu linnaomavalitsus tähendatud politseinikkudele palka maksma uute normide kohaselt.

e) Tartu linnaomavalitsus võtab enda kanda arstiabi andmise ja muud kulud, mis nähtud ette vabariigi valitsuse poolt 6. veebr. 1920. a. vastuvõetud ajutistes kodukorra määrustes §§ 1—25 („R. T.“ nr. 26/27 — 1920 a.) ja töö- ja hoolekandeministeeriumi määruses 28. dets. 1920. a. §§ 1—24 („R. T.“ nr. 3 — 1921. a.) ja „Riigi Teatajas“ nr. 52, 86 ja 123 — 1922. a. Niisama on ka linnaomavalitsusele kohustavad kõik edaspidi ilmuvad määrused ja maksvate määruste täiendused ehk muudatused arstiabi andmise asjus.

Kui Tartu linnaomavalitsus tervishoiu politseid järgneva aasta peale ei soovi edasi pidada, teatatakse sellest 3 kuud enne aasta lõppu ette Tartu-Valga prefektile.

Mitteteatamise korral linnavalitsuse poolt jääb see korraldus automaatselt maksma järgmise aasta peale.

Raudteepolitsei komissari käsukiri

3. maist s. a. nr. 5:

Peale seitsmeaastase teenistuse raudteepolitseis lahkus koosseisude vähendamise tagajärjel 1. aprillil s. a. asjaajaja Johannes Alber, kellega olen kauemat aega koos töötanud ja teda tundma õppinud kui vilunud ja asjatundjat ametnikku, kes omi ülesandeid alati täitis ausalt, püüdliselt, kohusetruult ning täie andumuse ja energiaga.

Avaldan härra Alber'ile teenistuse nimel oma sügavat tänu ja tõsist lugupidamist, soovides temale edu ja head kordaminekut tema eraelus ja uutel ettevõtetel.

A. Ivask.

Raudteepolitsei komissar.

Politsei peavalitsuses on registreeritud järgmised uued ajalehed:

Ajaleht „Äriilm“, ilmub Tallinnas igal laupäeval; väljaandja ja vastutav toimetaja — Voldemar Johani p. Romann; ajaleht trükitakse Tallinnas, B. Beilinson'i trükikojas.

Ajaleht „Suvitaja“, ilmub Narva-Jõesuus, kolm korda nädalas; väljaandja ja vastutav toimet. — Victor Priidiku p. Välja. Tähendatud ajaleht trükitakse Narvas, O. Nieländer'i trükikojas.

Politsei peavalitsuselt on antud load:

Politsei peavalitsuse poolt on 6. mail s. a. üleriiklise tuletõrje liidule luba antud toime panna 11. ja 12. septembril s. a. üleriiklikku korjandust korjanduskarpide ja -lehtedega tuletõrje abinõude muretsemiseks.

Politsei peavalitsuse poolt on 10. aprillil s. a. nr. 160-a all Vene rahvuslise

liidu juhatusele luba antud rahalise loterii toimepanemiseks vene teatri ülalpidamise heaks. Piletite arv on 15.000. Piletihind 100 mk.; võite on: 1 võit 200.000 mk., 1 — 25.000 mk., 2 — 10.000 mk., 2 — à 5000 mk., 17 — à 1000 mk., 32 — à 500 mk. ja 195 — à 200 mk., kogusummas 250 võitu 327.000 mk. väärtuses.

Väljaloosimine peetakse 26. detsembril 1927. a. Tallinnas, Narva mnt. nr. 6-a. gümnaasiumi ruumes.

Politsei peavalitsuse poolt on 11. mail s. a. load antud: 1) Edgar Peebu p. Otas'ele jahitarvetega kauplemiseks Suure-Jaani alevis, Tallinna tän. nr. 5, maksuvusega 4. maini 1928. a.; 2) Karksi tarvitajate ühisusele — laskeriistade ja laskemoonaga kauplemiseks Nuia alevis, maksuvusega 23. aprillini 1928. a.; 3) August Jüri p. Villemson'ile laskeriistade parandamiseks Tõrvas, Veski tän. nr. 15, maksuvusega 24. märtsini 1928. a.

Väljamaalt.

Inimeste salavedu lennukil.

Ühisriikide politseivõimudele on viimasel ajal juure tulnud uus ülesanne, nagu teatavad ajalehed: juba mõne aja eest pandi nimelt tähele, et inimeste salavedu Ühisriikidesse sünnib lennukite abil, mis võimaldab üksikutele isikutele, kellel leidub selleks tarviline raha, mööda hiilida Ühisriikide sisserändamise seadustest. Ühisriikides tegutseb eriline sisserändajate politsei, kelle ülesandeks on valvata selle üle, et kõik sisserändamise seadused ja määrused leiaksid täitmist. See eripolitsei on hakanud nüüd ka tähelepanu pöörama lennukitele. Nii teatab „New-York Herald“, et politsei hiljuti ajas taga lennukit, millega katsuti toimetada Ühisriikide pinnale seadusvastasel teel väljamaalasi. Üks lennukijuhtidest leidis tagaajamisel surma. Üldse läks korda võtta kinni senini kolm niisugust lennukit, kusjuures aga osa väljamaalastest — kümme hiinlast — põgenes, nii et politsei ei saanud neid kätte.

Rahvusvaheline võitlus maksudest kõrvalehoidjate vastu.

Londonis peeti hiljuti konverents, mille ülesandeks oli vahetada mõtteid ning leida teid võitluseks maksudest kõrvalehoidjate vastu rahvusvahelises ulatuses. Asj seisab selles, et paljud rikkad isikud — eriti inglased ja ameerik-

lased — alatasa reisivad ning ühest riigist rändavad teise, et — muuseas — ka pääseda tarviliste maksude maksmisest. Viibides talvel Egiptuses, Lõuna-Prantsusmaalt või Shveitsis, sõidavad nad kevadel harilikult Hispaania või Itaalia, et seal sõita suveks Rootsi, Hollandi, Norra, Taani jne. või mõnda Kesk-Euroopa suvituskohta. On arusaadav, et päris võimatu on sarnastelt isikutelt sisse nõuda makse, enne kui korda läheb astuda tarvilisi samme, on kadunud juba ammu isik. Londonis jõuti otsusele, et tuleks asutada rahvusvaheline teadetebüroo, mille ülesandeks oleks kindlaks teha, kus elutseb teatud maksudest kõrvalehoidja, ja viimaselt nõuda tarvilisi makse.

Karistused abielurikkujatele Hispaanias.

Vana ajal karistati abielurikkumist tihti surmaga; sarnast rasket karistust näeb ette, näiteks, vana juuda rahva seadus, babiloonia seadused jne. Mõne aja eest tõusis päevakorraks seda küsimust käsitlevate paragrahv. muutmise küsimus Hispaanias. Nimelt karistatakse Hispaanias meest, kes rikub abielu, vangimajas kinnipidamisega kuni kuue aastani; kuid see pole veel kõik. Seadus näeb ette, et mehel, kes tabab oma naist abielurikkumisel, on õigus tappa nii hästi naise, kui ka mees-terahva, kellega rikutakse abielu. Ainsaks

karistuseks sarnase tapmise eest on ajutine väljasaatmine vastavast elukohast. Nüüd pöördusid mõned naiste õiguste eest võitlejad valitsuse poole palvega, muuta seda karmi seadust, mis sugugi ei ole kooskõlas meie aja põhimõtetega ja seaduse printsiipidega. Nõutakse, et naisi ja mehi asetataks vähemalt ühte seisukorda ja et kaoksid eesõigused, mis on meestel ka abielurikkumise alal seadustes. Ühenduses sellega aga tõuseb päevakorda üldse hispaania nuhtlusseaduse muutmise küsimus, milles, nagu näitab ülaltoodud probleem, leidub asju, mis pärit vanadest aegadest ja mis tuleks tingimata muuta vastavalt meie aja olukorrale ja põhimõtetele.

Saksa presidendil allkirja võltsimine.

Mailkuu algul tehti Berliinis avalikuks katse president Hindenburgil allkirja võltsida; muuseumis on see esimene sarnane kiriteo juhtumine Berliinis. Keegi kaupmees Lefkowsky, kes, nagu selgus hiljemini, on juba eelkaristatud dokumentide võltsimise eest, katsus võltsitud dokumendi abil välja petta Saksa kaitseministeeriumilt 75.000 saksa marka (üle 6½ milj. marga) — see katse läks aga nurja õieti ainult seetõttu, et Lefkowsky ei pöördunud kohe õigete isikute poole ja ei tunnud asjaajamise käiku kaitseministeeriumis. Nimelt ilmus mees mõne aja eest kaitseministeeriumi von Schenk'i nime all ja avaldas soovi kokku saada mõne kõrge ma ohvitseriga. Kui talt küsiti, mis on kokkusaamise soovi põhjuseks, näitas ta ette kirja, milles öeldud, et talle tuleb maksta välja 75.000 marka tähtsate dokumentide müretsemise eest. Selles kirjas leidus märkus, mis kirjutatud Hindenburgil poolt (käekiri oli võltsitud väga hästi) ja millega teatab president kaitseministeeriumile, et dokumendid on jäänud tema kätte ja et tarviline raha tuleb maksta välja otsekohe v. Schenk'ile. Märkuse all leidus riigipresidendi kantselei pitsat. Kaitseministeeriumis tekkisid siiski mõningad kahtlused ning raha ei antud küllalisele kohe kätte, vaid paluti ilmuda teatud ajaks ühte kohvikusse, kus siis lubati talle maksta nõutud summa. Kui ohvitser ühes kriminaalametnikuga ilmus kindlaksmääratud ajaks kohvikusse, ei leitud Lefkowskyt, kes vahepeal nähtavasti oli lõõnud kartma. Asi oleks, võib olla, jäänud selgitamatuks, kui Lefkowsky poleks uuesti katsunud õne pettuse teel

saada raha. Tema kirjutas paar kirja ühele tuntud pangaametnikule ja selle abi-kaasale, kellele ta püüdis pressida raha välja. Ka need kirjad osutusid võltsituks, võltsimine oli toimetatud jällegi väga osavasti. Tehti kindlaks, et kirjade kirjutajaks on Lefkowsky ja paluti teda ilmuda pangaomaniku korterisse. Mees tuligi. Kõrvaltoas viibis kaks kriminaalametnikku, kes kuulasid jutuaajamist pealt pangaomaniku ja Lefkowsky vahel. Tarvilisel silmapilgul ilmusid ametnikud ja võtsid kelmi kinni, kelles arvati tundvat sama meest, kes katsus välja petta kaitseministeeriumilt 75.000 marka. Pikema puiklemise järele tunnistas mees ka oma süü. Läbiotsimisel leiti ta korterist suur hulk võltsitud dokumente, pitsateid jne., mille abil Lefkowsky kavatses nähtavasti toime panna suurejoonelisi pettusi. Kas tal varem juba läks korda raha välja petta ja missuguses ulatuses pole seni veel läinud korda kindlaks teha, arvatakse aga, et Lefkowsky paturegister on õige suur, arvesse võttes tema minevikku ja tema osavust võltsimise alal.

Mees, kes pani toime 241 vargust.

Breslau linnas, Saksamaal, lõppes paari nädala eest suurimaid vargusprotseesse, mis üldse viimasel ajal aset leidnud. Peasüüdlaseks osutus keegi sepp Josef Barté, kes on pärit Elsassist. Barté mõisteti suudi 241 lihtvarguse toimepanemise eest; nende varguste hulgas leidub 26 suuremat vargust, kuma teised väiksemad on. Mees, kelle käes küll ilmarekord sel alal, mõisteti 12 aastaks sunnitööle ning õiguste kaotamisele 5-ks aastaks.

Politseinik — esimese arstiabi andja.

Inglismaal otsustati ratsapolitseinikke, kes vahipeal seisavad liikumise korraldajatenä, varustada arstiriistade ja -rohudega esimese abi andmiseks õnnetuste puhul inimestele ja loomadele. Ka saavad nad vastava õpetuse. Arstiriistade kott riputatakse sadula külge. Sarnase korralduse tarvidust seletatakse sellega, et nii mõnigi kord inimese ja loomagi elu ja tervis ripub sellest ära, et ta saaks kõige kiiremalt abi, veel enne, kui kiire abiandmise auto jõuab kohale. Senini on aga politseinikud, kes jõuavad õnnetusepaigale, tihti pidanud abitult pealt vaatama õnnetute vaevlemist, ilma et küllalt tagajärjericikalt oleks võinud aidata. P. S.

Väljaandja: **Siseministeeriumi administratiiv-ala kirjastus.** Vastutav toimetaja: **E. Maddison.**

Tegev toimetaja: **O. Angelus.**

K u u l u t u s e d.

Tunnustatakse maksvusetuks järgmised isikutunnistused:

- K o m m' u s, Amalie Andrese t., v. a. Emmaste vallaval. 27. 11. 20 a. nr. 1544. (308)
- J õ e m a a, Marie Mihkli t., v. a. Suuremõisa vallaval. 14. 1. 20 a. (309)
- V a h t r a s, Ingel Juhani t., v. a. Emmaste vallaval. 1920 a. nr. 406. (310)
- V i n k e l m a n n, Jaan Juhani p., v. a. Emmaste vallaval. 10. 1. 20 a. nr. 568. (311)
- O t m a n n, Aleksander Augusti p., v. a. Tõstamaa vallaval. 19. 9. 23 a. nr. 59. (7122)
- R e i n s o n, Marie Georgi t., v. a. Tõstamaa vallaval. 12. 3. 26 a. nr. 27. (7123)
- S e m i s o t o v, Vassili, v. a. Senno vallaval. nr. 896.
- R õ z o v a, Paraskeva, v. a. Irboska vallaval. nr. 7037.
- P o p u l, Anna, v. a. Senno vallaval. nr. 49.
- K r õ t i n, Nikolai, v. a. Senno vallaval. nr. 516.
- T a m m e r, Johan, v. a. Palivere vallaval. 31. 1. 22 a. nr. 219. (7601)
- P r o o s v e l t, Jaan, v. a. Taebla vallaval. 7. 9. 21 a. nr. 323. (7602)
- F e r s e n, Hans, v. a. Kirbla vallaval. 8. 7. 24 a. nr. 42. (7607)
- L u i k, Liisa, v. a. Haapsalu linna pol. ülemalt 12. 12. 19 a. nr. 2144. (7608)
- R ü ü t e l, Anna, v. a. Riisepere vallaval. 18. 12. 19 a. nr. 794. (7609)
- G r ü n r e i c h, Loviisa, v. a. Võnnu vallaval. 1919 a. nr. 183. (7610)
- P e e k m a n n, Tõnis, v. a. Sipa vallaval. 1. 10. 22 a. nr. 323. (7611)
- L o o p m a n n, Jaan, v. a. Vaikna vallaval. 17. 12. 19 a. nr. 171. (7612)
- K u u v e l, Herman, v. a. Lähtru vallaval. 27. 11. 21 a. nr. 579. (7613)
- R o o s i k, Marie, v. a. Vaikna vallaval. 1919 a. nr. 240. (7614)
- J a k s m a n n, Jaan, v. a. Sinalepa vallaval. 24. 12. 19 a. nr. 288. (7615)
- S t e i n b e r g, Aleksander Villemi p., v. a. Salla vallaval. 19. 4. 20 a. nr. 999. (3416)
- T o m b a c h, Hans Gustavi p., v. a. Salla vallaval. 5. 12. 19 a. nr. 59. (3417)
- S t e i n b e r g, Anette Mardi t., v. a. Salla vallaval. 8. 12. 19 a. nr. 115. (3418)
- M a t h i e s e n, Jakob Jaani p., v. a. Vao vallaval. 22. 1. 20 a. nr. 367. (3428)
- V e l t b a c h, Hilda Daaveti t., v. a. Särevere vallaval. 30. 12. 19 a. nr. 1041. (3429)
- P ä l l, Marie Kristjani t., v. a. Rakvere vallaval. 22. 2. 21 a. nr. 1416. (3430)
- K l a u s s o n, August Peetri p., v. a. Tartu linna pol. 3 jsk. ülemalt 28. 1. 21 a. nr. 12707.
- H o l m, Pauliine Jakobi t., v. a. Pärnu linna pol. ülemalt 12. 2. 20 a. nr. 9880.
- N õ m m i k, Jaan Jüri p., v. a. Laiksaare vallaval. 27. 11. 19 a. nr. 33.
- K u p p e r, Adele Reinu t., v. a. Viljandi maak. pol. 4 jsk. ülemalt 25. 11. 19 a. nr. 706.
- L e p p, Mihkel Anna p., v. a. Kõo vallaval. 31. 12. 19 a. nr. 1338.
- K e e r u p, Anton Karli p., v. a. Põltsamaa alevival. 26. 11. 21 a. nr. 1337.
- O l l i, Helene Jaani t., v. a. Kõo vallaval. 4. 12. 19 a. nr. 1.
- S a a r, Nikolai Jüri p., v. a. Kõo vallaval. 17. 12. 19 a. nr. 215
- O t t, Ilse Hendriku t., v. a. Pärnu linna pol. ülemalt 8. 10. 20 a. nr. 12299.
- V a r e, Aleksander Jaagu p., v. a. Narva linna pol. ülemalt 18. 12. 19 a. nr. 19022.
- K u l p, Johannes Mihkli p., v. a. Põltsamaa alevival. 8. 1. 23 a. nr. 7.
- M a r m o r, Georg Georgi p., v. a. Tall. linna pol. 4 jsk. ülemalt 26. 8. 22 a. nr. 18201.
- K o r k, Mai Jüri t., v. a. Tall. linna pol. 4 jsk. ülemalt 24. 1. 20 a. nr. 9671.
- S a l m, Jaan Johannese p., v. a. Tall. linna pol. 4 jsk. ülemalt 27. 1. 25 a. nr. 264.
- Z i m m e r m a n n, Voldemar Pauli p., v. a. Tartu linna pol. 3 jsk. ülemalt 2. 12. 19 a. nr. 2064.
- R a s s, Erika Pauli t., v. a. Kloostri vallaval. 1924 a. nr. 309.
- B u s c h, Marie Bernhardi t., v. a. Vigala vallaval. 27. 12. 19 a. nr. 252.
- V ä d e n, Jüri Jüri p., v. a. Tall. linna pol. 5 jsk. ülemalt 1919 a. nr. 4989.
- M i k k e r, Renate Ado t., v. a. Tall. linna pol. 3 jsk. ülemalt 24. 5. 24 a. nr. 4113.
- K o s s a r, Amalie Jaagu t., v. a. Triigi vallaval. 2. 1. 23 a. nr. 8.
- G r ö ö n, Anna Jaani t., v. a. Tall. linna pol. 4 jsk. ülemalt 20. 1. 20 a. nr. 8703.
- S o o n s e i n, Andres Rudolf Vidriku p., v. a. Tall. linna pol. 3 jsk. ülemalt 16. 2. 23 a. nr. 535.

- Jaaniks, Johanna Tõnise t., v. a. Tall. linna pol. 4 jsk. ülemalt 1. 6. 22 a. nr. 17805.**
Hasenjäger, Emil Gustavi p., v. a. Tall. linna pol. 2 jsk. ülemalt 6. 12. 19 a. nr. 1383.
Pielbaum, Ella Rudolffi t., v. a. Tall. linna pol. 1 jsk. ülemalt 9. 3. 20 a. nr. 8623.
Repna u, Helene Aleksandri t., v. a. Tall. linna pol. ülemalt 21. 2. 20 a. nr. 3219.
Magnus, Sophie Jaani t., v. a. Tall. linna pol. 4 jsk. ülemalt 23. 1. 20 a. nr. 9842.
Välja, Emilie Mardi t., v. a. Narva linna pol. 3 jsk. ülemalt 1925 a. nr. 422.
Allikurgi, Evald Jakobi p., v. a. Riisepere vallaval. 1927 a. (23271)
Vokken, Jaan Madise p., v. a. Kirbla vallaval. 1919 a. nr. 195. (23276)
Kuumann, Liisa Ado t., v. a. Viljandi linna pol. ülemalt 5. 12. 19 a. nr. 2005. (39578)
Anton, Anna Anna t., v. a. Viljandi linna pol. ülemalt 27. 11. 19 a. nr. 1008. (39577)
Jürgenson, Theodor Friedrichi p., v. a. Tall. linna pol. 1 jsk. ülemalt 30. 3. 20 a. nr. 9533. (39576)
Neissar, Jüri Jüri p., v. a. Viljandi maak. pol. linna jsk. ülemalt 2. 4. 24 a. nr. 1182. (39584)
Šaar, Helmuth Eduard, v. a. Viljandi maak. pol. linna jsk. ülemalt 25. 4. 23 a. nr. 570. (39583)
Murik, Marie Peetri t., v. a. linna politseikomissariit Viljandis 15. 11. 26 a. nr. 3193. (39582)
Trühl, Fanny Pauli t., v. a. Viljandi linna pol. ülemalt 17. 12. 19 a. nr. 4735. (39581)
Kull, Konstantin Johannese p., v. a. Viljandi maak. pol. linna jsk. ülemalt 9. 3. 23 a. nr. 413. (39580)
Rattas, Marie Jaani t., v. a. Viljandi linna pol. ülemalt 18. 12. 19 a. nr. 4570. (39579)
Üpreus, Anna Karli t., v. a. Tall. linna pol. 6 jsk. ülemalt 23. 4. 23 a. nr. 486.
Levik, Julie Ado t., v. a. Sindi alevivalits. 1923. a.
Lepp, Heinrich Jaani p., v. a. Tall. linna pol. 1 jsk. ülemalt nr. 9044. (40133)
Remmelgas, Jaan Karli p., v. a. Jõhvi vallaval. 13. 4. 20 a. nr. 1170. (40149)
Oja, Marie, v. a. Imavere vallaval. nr. 20. (32568)
Martsepp, Jaan Mihkli p., v. a. Imavere vallaval. nr. 108. (32569)
Näks, Andres Mihkli p., v. a. Imavere vallaval. nr. 89. (32570)
Koik, Aliide Jaani t., v. a. Voltveti vallaval. 14. 9. 22 a. nr. 1131.
Saar, Albert Jaani p., v. a. Püssi vallaval. 29. 3. 22 a. nr. 1901.
Sorok, Arnold Jaani p., v. a. Tartu linna pol. 3 jsk. ülemalt 26. 6. 20 a. nr. 11355.
Eerik, Aleksei Tooma p., v. a. Roela vallaval. 3. 5. 20 a. nr. 676.
Braun, Herman Jaani p., v. a. Erra vallaval. 23. 11. 26 a. nr. 48.
Hanson, Bernhard Johannese p., v. a. Voka vallaval. 1924 a. (32571)
Tael, Eduard Hansu p.
Paulus, Marie Theodori t.
Kelder, Jaan Jaani p.
Paltmar, August Jüri p.
Ott, Abel Jüri p.
Kütt, Jaan Karli p., nr. 1418.
Pihlak, Mari Jüri t., v. a. Haljala vallaval. 5. 1. 23 a. nr. 22.
Hallik, Mikk Gustavi p., v. a. Jõhvi vallaval. 7. 5. 21 a. nr. 2029.
Metusala, Emilie Mihkli t., v. a. Mõisaküla alevival. 10. 10. 21 a. nr. 95.
Kärbo, Aliide Jaani t., v. a. Maidla vallaval. 1919 a.
Kongas, Martin, v. a. Uue-Põltsamaa vallaval. 18. 12. 19 a. nr. 126.
Kadakas, Anna, v. a. Pajusi vallaval. 4. 8. 24 a. nr. 48.
Moppel, Nikolai Tõnise p., v. a. Talli vallaval. 6. 11. 24 a. nr. 83. (32578)
Klimov, Afanasi Stahei p., v. a. Mustvee alevival. 10. 10. 23 a. nr. 358.
Orn, Mihkel Jakobi p., v. a. Küti vallaval. 13. 2. 23 a. nr. 93.
Kirsch, Marie Ida t., v. a. Küti vallaval. 20. 5. 21 a. nr. 924.
Päaru, Johannes, v. a. Voka vallaval. 7. 2. 25 a. nr. 30.
Tint (nüüd Melk), Ida, v. a. Lustivere vallaval. 13. 2. 20 a. nr. 600.
Aamann, Rudolf Jaani p., v. a. Järve vallaval.
Steinberg, Bruno, v. a. Kuresaare jsk. politseikomissariit 17. 8. 26 a. nr. 155. (42471)
Rosinski, Albert, v. a. Pihla vallaval. 25. 6. 26 a. nr. 851. (42472)
Raun, Jakob, v. a. Lümmada vallaval. 27. 4. 23 a. nr. 72. (42473)
Kästik, Juuli, v. a. Pihla vallaval. 25. 1. 21 a. nr. 804. (42474)

**Siseminist. politsei peaval. ostab
võistluspakkumisel:**

Vöörihmu ametnikkudele . . .	700 tk.
Vöörihmu kordnikkudele . . .	750 "
Revolvritohle	750 "
Kordniku täagirihmu	750 "

Kinnised 20-margalise tempelmargiga varustatud pakkumised peavalitsusele ära anda kuni 23. maini s. a. kella 10 h.

Tingimused saadaval peavalitsuse majandustoimkonnas, Toompea lossis, tööpäevil kella 10—14.

Siseministerium ostab kinnisel kirjalikul

vähemoakumisel

2000 kollasest kartongist nr. 20 valmistatud mappi. Lähemad tingimused ja mappide proovid on näha igal äripäeval kella 10—13-ni administratiivosakonna kantseleis.

Kirjalikud pakkumised ühes kviiitungiga ministeriumi kassas 10%-lise kautsjoni õiendamise kohta ära anda pitseeritud ümbrikkudes administratiiv-osakonna kantseleisse kuni 24. maini s. a. kell 10 hommikul, kus samal ajal sünnib ümbrikkude avamine.

Tallinna linna politsei spordiringi
KORRALINE ÜLDKOOSOLEK

peetakse 28. mail 1927. a. kell 6 pl. Tallinna-Harju prefektuuri ruumes, Pikk tän. nr. 63.

P ä v a k o r d :

1. Koosolekjuhataja ja protokollkirjutaja valimine.
2. Varahoidja ja tema abi ametisse kinnitamine.
3. Ekraveliidi liikmeks astumise küsimus.
4. Rinnamärgi kinnitamine.
5. Seisukoha võtmine politsei spordi keskliidu loomise kohta.
6. Põhikirja muutmise küsimus.
7. Koosolekul ülestõstetud küsimused.

Koosolekust võib osa võtta ainult liikmekaardi ettenäitamisel.

Kui määratud ajaks ei tule tarviline arv liikmeid kokku, siis peetakse koosolek samal päeval kell 7 pl. sealsamas ja koosolek on siis kokkutulnud liikmete arvu peale vaatamata otsusevõimeline.

Juhatus.

KUULUTUS.

Paide jaoskonna politseikomissar annab teada, et 20. mail 1927. a. kell 10 homm. müüakse Anna vallas, Pikaküla asunduses,

ENAMPÄKKUMISEL

Oskar Reinmann'i päralt olev varandus, mis koosneb aurukatlast ja peksumasinast, hinnatud 100.000 marga peale, rendimaksu sissenõudmiseks. Müüdavaid asju võib näha oksjoni päeval kohal. Pakkumine algab hinnatud summast. Paides, 4. mail 1927. a. Nr. 06040.

J. Tilling, Paide jsk. politseikomissar Järvemaal.

KUULUTUS.

Lasnamäe jaoskonna politsei abikomissar Tallinnas annab teada, et 25. mail 1927. a. kell 12 hommikul müüakse A.-S. Dvigatel'i ruumis, S. Tartu m. nr. 81,

ENAMPÄKKUMISEL

A.-S. Dvigatel'i päralt olev varandus, mis koosneb 72 raudteevagunitelgedest, valmistatud, hinnatud 738.000 marga peale, kinnisvara maksu sissenõudmiseks.

Müüdavaid asju võib näha oksjoni päeval kohal. Pakkumine algab hinnatud summast. Tallinnas, 7. mail 1927. a.

Nr. 0185.

J. Tobias.
Politsei abikomissar.

KUULUTUS.

Mõisaküla jaoskonna politseikomissar Pärnumaal annab teada, et 23. mail 1927. a. kell 10 hommikul müüakse Karksi vallas, Rauksi talus,

ENAMPÄKKUMISEL

Jaak Sepp'a päralt olev varandus, mis koosneb punasest kaheaastasest märahobusest, hinnatud 5000 marga peale, tulumaksu sissenõudmiseks.

Müüdavat looma võib näha oksjoni päeval. Pakkumine algab hinnatud summast.

Mõisakülas, 7. mail 1927. a.

Nr. 184.

P. Hõimoja.
Aj. politseikomissari k. t.

KUULUTUS.

Mõisaküla jaoskonna politseikomissar Pärnumaal annab teada, et 23. mail 1927. a. kell 10 hommikul müüakse Karksi vallas, „Rauksi“ talus,

ENAMPÄKKUMISEL

Henn Rauks'i päralt olev varandus, mis koosneb kahest punasest lehmast, hinnatud 8000 marga peale, mitmesuguste maksude sissenõudmiseks. Müüdavaid lehmi võib näha oksjoni päeval. Pakkumine algab hinnatud summast.

Mõisakülas, 7. mail 1927. a.

Nr. 183.

P. Hõimoja.
Aj. politseikomissari k. t.

KUULUTUS.

Mõisaküla jaoskonna politseikomissar Pärnumaal annab teada, et 23. mail 1927. a. kell 10 hommikul müüakse Karksi vallas,

ENAMPÄKKUMISEL

Hans Pauska päralt olev varandus, mis koosneb viieaastasest kõrb-märahobusest, hinnatud 6000 marga peale, tulumaksu sissenõudmiseks. Müüdavat hobust võib näha oksjoni päeval. Pakkumine algab hinnatud summast.

Mõisakülas, 7. mail 1927. a.

Nr. 188.

P. Hõimoja.
Aj. politseikomissari k. t.